

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr.

Wilno, dnia 5 lutego 1935 r.-

263.-

T r e ś ć n u m e r u :

ŁOTWA:

1. "Jaunakas Zinas" o książce W. Studnickiego. 2. Stan Banku Łotewskiego w dn. 21-28 stycznia. 3. Protest posła łotewskiego w Niemczech. 4. 15-lecie "Latvijas Kareivis". 5. Nowa ustawa o adwokaturze. 6. 10-lecie T-wa Czesko-Łotewskiego. 7. Łotewska Izba Handlowa w Charbinie. 8. Eksport lasów. 9. Spis ludności. 10. Zmiany personalne w wojsku. 11. Liczba protestowanych weksli. 12. Liczba robotników w Łotwie. 13. Ruch dewiz. 14. Sprawa "Bractwa Bałtyckiego". 15. Święto narodowe. 16. Rezolucje Bałtyckiej Ententy Prasowej.-

ESTONJA:

1. Projekt uzgodnienia przepisów wekslowych w krajach bałtyckich. 2. 15-lecie stosunków estońsko-sowieckich.-

--§--

ŁOTWA: 1. "Jaunakas Zinas" o książce W. Studnickiego. /z 1.II.1935/ zamieszcza w związku z pobytem premiera pruskiego Goeringa w Polsce artykuł swego korespondenta warszawskiego, w którym m.in. scharakteryzowana została książka Władysława Studnickiego p.t. "System polityczny Europy a Polska". Studnicki jest znany ze swych dawniejszych artykułów i książek. Prasa niemiecka w Polsce uważa Studnickiego za nestora zblżenia polsko-niemieckiego. Z tego wynika jasno, jaki kierunek Studnicki reprezentuje. Przeciętny Polak nazwie Studnickiego fanatykiem jednostronnym i niezrównoważonym. Poglądy, jakie Studnicki wyraża w swej książce można uważać za jednostronne, lecz przebijają w nich kierunek, który można nazwać polskim imperjalizmem. Studnicki chce przyjaźni polsko-niemieckiej, by w wypadku wojny Polska mogła zaatakować Rosję od zachodu i oderwać Ukrainę. Studnicki chciałby pozatem odłączenia od Rosji Syberji, Kaukazu i t.d.

Sama Polska nie myślałaby o konflikcie z Rosją. Co innego natomiast, gdy Polska idzie wraz z Niemcami.

Pisząc o państwach bałtyckich, Studnicki uważa stworzenie Łotwy za sukces i prezent niemiecki. Sami Łotysze są - zdaniem Studnickiego - bezsilni. Polacy dopomogli odzyskać Łotyszom Letgalię, która w rzeczywistości jest polska.

Te i tym podobne myśli, chociaż wydają się absurdalne, nie są jednak nowe. Łotysze znają je z czasów bredni niemieckich z okresu wojny. Smutny to objaw, że w zaprzyjaźnionej z Łotwą Polsce mogą się znaleźć ludzie, którzy tak bredzą. Gdzie jest prasowe zaprzeczenie tych myśli? Zanim prasa się w tej sprawie nie wypowiedziała, mogą tu powstawać wątpliwości.-

2. Stan Banku Łotewskiego w dn. 21-28 stycznia. "Jaunakas Zinas" /z 1.II.1935/: W dniach 21-28 stycznia zapas złota w Banku Łotewskim wzrósł z 46.336.980 łatów na 46.337.920 łatów. Waluty zagraniczne wzrosły z 5.155.132 łt. na 5.680.184 łt. Bilans Banku wyniósł na dzień 28 stycznia 233.484.564 łt.-

3. Protest posła łotewskiego w Niemczech. "L. Kareivis" /z 2.II.1935/: Poseł łotewski w Berlinie Krevinsz złożył w niemieckim M.S. Zagr. protest przeciwko zniekształceniu faktów historycznych w recenzji "Berliner Boersenztg." na temat łotewskich walk o niepodległość.-

4. 15-lecie "Latvijas Kareivis". Prasa ryska /z 2.II.1935/: Dn. 1 lutego upłynęło 15 lat od chwili powstania organu armii łotewskiej "Latvijas Kareivis". Pismo to w ciągu 15-tu lat zajmowało się nie tylko oświatą w armii i sprawami czystowojskowymi, lecz dawało również informacje o tem, co się dzieje w Łotwie i zagranicą. Gazeta była bezpartyjna.-

5. Nowa ustawa o adwokaturze. Prasa ryska /z 3.II.1935/: Gabinet Ministrów przyjął w dn. 2 lutego zmiany i uzupełnienia ustawy o sądownictwie, a specjalnie o adwokaturze. W związku z tem minister Sprawiedliwości Apsit udzielił wywiadu prasowego, w którym wyjaśnił znaczenie nowej ustawy.-

6. 10 - l e c i e T - w a C z e s k o - Ł o t e w s k i e g o .
Prasa ryska /z 4.II.1935/:W Pradze odbyło się doroczne zebranie
T-wa Czechosłowacko-Łotewskiego. T-stwo istnieje już 10 lat. T-wo
liczy obecnie 219 członków. Prezesem T-wa jest prof.Urban.-
7. Ł o t e w s k a I z b a H a n d l o w a w C h a r b i n i e .
Prasa ryska /z 5.II.1935/:W Charbinie powstała łotewska Izba Han-
dlowa. Na czele Izby stanął inż.Ekis.-
8. E k s p o r t l a s ó w . "Liet.Aidas" Nr.28 /II.1935/:Delegaci
łotewskiego przemysłu drzewnego wręczyli ministrowi Finansów Eki-
sowi memorjał, w którym proponowali podjęcie środków w kierunku
rozszerzenia eksportu lasów.-
9. S p i s l u d n o ś c i . "Liet.Aidas" Nr.28 /II.1935/:12 lutego
rozpocznie się w Łotwie spis ludności. Prace przygotowawcze zosta-
ły już niemal zakończone. Spisywać ludność będzie przeszło 14 tys.
osób.-
10. Z m i a n y p e r s o n a l n e w w o j s k u . "Liet.Žinios"
Nr.27 /II.1935/:Dotychczasowy inspektor artylerji gen.Kalninsz
przeszedł na emeryturę. Następcą jego został dotychczasowy dowódca
pułku artylerji kurlandzkiej płk.Tanenberga.-
11. L i c z b a p r o t e s t o w a n y c h w e k s l i . "Liet.
Žinios" Nr.27 /II.1935/:W grudniu roku ubiegłego zaprotestowano w
Łotwie 5.680 weksli na sumę 1.027.500 łatów.-
12. L i c z b a r o b o t n i k ó w w Ł o t w i e . "Liet. Žinios"
Nr.27 /II.1935/:W końcu 1934 r. w przemyśle łotewskim pracowało
tylko 87 tys. robotników. W rolnictwie pracuje obecnie 160 tys.ro-
botników, w lasach zatrudnionych jest 47 tys.robotników. Liczba ro-
botników sezonowych z Litwy i Polski wynosiła w 1934 r. 12 tys.
13. R u c h d e w i z . "Liet.Žinios" Nr.27 /II.1935/:Łotewska ko-
misja walutowa zezwoliła w 1934 r. na eksport walut zagranicznych
na sumę 59,5 milj.łatów z tytułu pokrycia zobowiązań w związku z
importem surowców, półfabrykatów i fabrykatów.-
14. S p r a w a "B r a c t w a B a ł t y c k i e g o" . "Liet.Žin."
Nr.25 /II.1935/:Ryski Sąd Apelacyjny zatwierdził w tych dniach wy-
rok Sądu Okręgowego skazujący 41 osób należących do nielegalnej
politycznej organizacji "Bractwa Bałtyckiego" na kary więzienia
od 5 do 12-tu miesięcy.-
15. Ś w i ę t o n a r o d o w e . "Liet.Žinios" Nr.25 /II.1935/:Wed-
ług uzyskanych z Rygi wiadomości, obchodzone tam będzie uroczyscie
litewskie święto narodowe w dn.16 lutego.-
16. R e z o l u c j e B a ł t y c k i e j E n t e n t y P r a -
s o w e j . "Liet.Žinios" Nr.25 /II.1935/:Konferencja Bałtyckiej
Ententy Prasowej przyjęła na ostatnim zebraniu następujące uchwa-
ły: Konferencja stwierdza, że współpraca prasy bałtyckiej jest nie-
zbędna szczególnie po zawarciu przez państwa bałtyckie umowy poli-
tycznej i że Bałtycka Ententa Prasowa jest jednym z wzmacniających
czynników Bałtyckiej Ententy Politycznej. Niezbędna jest przeto
stała współpraca organów prasy Litwy, Łotwy i Estonji.
- Konferencja uznaje za nader doniosłe zadanie utrwalenie w
opinii społecznej świadomości o potrzebie ścisłej współpracy między
wszystkimi państwami bałtyckimi.
- O ile w razie pogwałcenia zasad Ententy Prasowej odwołanie
się do Komitetu Narodowego okaże się bezskuteczne, kwestja musi
być przekazana prezydjum Ententy.
- Prezydjum Ententy Prasowej zostaje przekształcone w stały
organ. Pozatem przy każdym Komitecie narodowym zostają założone
komisje współpracy kulturalnej.
- Uchwalono zalecić dziennikarzom, aby w miarę możliwości spędza-
li urlopy w sąsiednim kraju bałtyckim.Postanowiono, aby agencje
telegraficzne rozszerzyły swe informacje o krajach bałtyckich,aby
dzienniki państw bałtyckich systematycznie zamieszczały codzien-
ne obszernie wiadomości o wypadkach w Nadbałtyce i nie rzadziej, niż
raz na miesiąc obszernie artykuły.
- Wreszcie uchwalono co roku wydawać literacki rocznik we
wszystkich trzech językach i zalecić komitetom narodowym aktywny
udział w urządzaniu świąt narodowych w sąsiednich państwach bał-
tyckich.-
- ESTONJA:1.P r o j e k t u z g o d n i e n i a p r z e p i s ó w
w e k s l o w y c h w k r a j a c h b a ł t y c k i c h .Prasa
ryska /z 2.II.1935/:Estońska delegacja opracowała projekt ustawy
o ujednolajnieniu , zepisów wekslowych i czekowych krajów bałtyc-
kich.
- 2.15 - l e c i e e s t o s u n k ó w e s t o Ń s k o - s o w i e c -
k i c h .Prasa ryska /z 4.II.1935/:Moskiewskie "Izwestija"zamieści-
ły przychylny dla Estonji artykuł w związku z 15-leciem stosunków
estońsko-sowieckich.-

